

Choval se k vám někdo nespravedlivě kvůli vaší barvě kůže, rase, etnickému původu nebo národnosti?

Jednat s lidmi rozdílně proto, že jsou Romové nebo cizinci, je zakázané.
Braňte se diskriminaci! Má to smysl!

Přinášíme vám tři příběhy, které se udály v České republice. Jsou skutečné! Mají společnou jednu věc – odvahu. Lidé, kteří se proti diskriminaci bránili, uspěli.

1

Paní Růžena dostala konečně byt!

Paní Růžena se potřebovala přestěhovat do bytu, který by lépe vyhovoval jejímu synovi se zdravotním postižením. Žádala o městský byt a zúčastnila se výběrového řízení. Splnila všechny podmínky a výběrové řízení vyhrála. Město s ní ale smlouvu na byt neuzavřelo. Paní Růžena byla smutná, ale rozhodla se, že to zkusí znovu. Přihlásila se do dalšího výběrového řízení. Opět ho vyhrála, ale město řízení zrušilo a byt jí nepřidělilo.

Paní Růženě se postup města nelíbil a obrátila se na ombudsmana. Ombudsman zjistil, že město jednalo s paní Růženou jinak než s jinými žadateli o byt. Žadatelé, kteří splnili podmínky pro přidělení bytu a nebyli Romové, byt od města dostali. Paní Růžena, jako Romka, byt nedostala. Ombudsman řekl, že to je diskriminace, a doporučil paní Růženě, aby se soudila, pokud se s městem nedohodne. Město uznalo svou chybu a s paní Růženou uzavřelo smlouvu na byt na dobu neurčitou.

„Mám velkou radost! Už jsem byla zoufalá. Splnila jsem vždycky všechny podmínky, těšila se na byt a město to pak zrušilo. Jsem ráda, že se mě ombudsman zastal a že se synem konečně pořádně bydlíme.“
paní Růžena

2

Pan Michal dostal 20 000 korun a omluvu od zubařky, která ho odmítla ošetřit, protože je Rom.

Pana Michala bolel zub. Jeho původní zubní lékařka odešla do důchodu, a proto si potřeboval najít novou. Na internetu našel telefonní číslo a objednal se k nové zubařce. Když přišel na prohlídku, sestřička mu řekla, že ho paní doktorka neošetří, protože už nepřijímá nové dospělé pacienty.

Pracovník v neziskové organizaci, kterému se pan Michal svěřil, se rozhodl udělat test. Nejdříve se k zubařce telefonicky objednal jeden jeho neromský kolega. Toho zubařka jako nového pacienta zaregistrovala a ošetřila. Později se u ní objednal druhý zaměstnanec – Rom. Toho ale na místě odmítla ošetřit, jako pana Michala a se stejným vysvětlením. Bylo jasné, že zubařka odmítá jenom Romy. Oba zaměstnanci si rozhovory se zubařkou nahrávali, aby měli důkaz.

„Nechápal jsem, proč, když mi do telefonu řekla, že mě vezme, mi najednou tvrdila, že nepřijímá nové pacienty. Všichni lidi v čekárně na mě divně koukali, byl to nepříjemný pocit. Myslím, že změnila názor, když viděla, že jsem Rom.“
pan Michal, pacient

Pan Michal se za pomoci neziskové organizace obrátil na ombudsmana. Ombudsman jeho případ prošetřil a řekl, že ho zubařka diskriminovala, protože nesmí odmítnout pacienta kvůli jeho barvě pleti, rase, národnosti nebo etnickému původu. Následně se pan Michal obrátil na soud a nakonec se s paní zubařkou domluvili na tom, že se mu omluví a zaplatí mu 20 000 Kč jako odškodné.

3

Ředitel školy se musel omluvit dvěma chlapcům, které škola diskriminovala u zápisu do první třídy.

František a Pavlík šli na zápis do 1. třídy. Těšili se, protože se na zápis doma připravovali s rodiči. Ve škole je zkoušela přísná paní učitelka. Mračila se na ně, nad jejich odpověďmi kroutila hlavou a něco si zapisovala na papír. Jejich maminka chtěla vidět, co si paní učitelka psala. Zjistila, že o Františkovi a Pavlíkovi napsala, že neumí barvy, nepoznají žádné ovoce a nejsou na školu připravení. Nebyla to pravda.

„Chtěla jsem, aby učitelka výsledky opravila, nebo aby kluky přezkoušela jiná učitelka. Vždyť všechno uměli! Začaly jsme se dohadovat. Kluci byli tak vyplašení, že začali plakat. Mysleli si, že je to jejich vina.“

Pavlíkova maminka

Chlapce nakonec přezkoušela jiná paní učitelka. Dokumenty z prvního zkoušení roztrhala. Chlapci odpovídali správně, ale do školy je stejně nepřijali.

Maminka a babička chlapců se obrátily na ombudsmana. Z důkazů vyplynulo, že se řediteli školy nelíbilo, že se do první třídy hlásí hodně romských dětí. Škola si proto vymyslela speciální zkoušku, podle jejichž výsledků chtěla určit, koho přijme a koho ne. Myslela si, že romské děti ve zkoušce neuspějí a tak se jich zbaví. Lidé, kteří byli u zápisu, vypověděli, že se paní učitelky k neromským dětem chovaly mnohem vlídněji a přívětivěji, než k romským dětem. Ombudsman řekl, že škola děti diskriminovala. Případ se dostal až k soudu. Soud diskriminaci potvrdil a uložil řediteli povinnost chlapcům se omluvit. Škola již romské děti nediskriminuje.

„Je společenskou povinností školy vytvořit takovou atmosféru, a to jak při výuce, tak i u samotného zápisu do prvních tříd, ve které všechny děti bez rozdílu pocítí, že jsou ve škole vítány a že škola jejich individuální odlišnosti nechápe jako problém, nýbrž jako příležitost pro obohacení ostatních.“

soudce okresního soudu

Co všechno může být diskriminace?

Diskriminace je, když vás odmítnou obsloužit v restauraci nebo v obchodě, protože jste Rom / Romka, když vás z tohoto důvodu nechtějí vzít do práce, odmítnou vás ošetřit u lékaře, pronajmout vám byt, ale také tehdy, když nechtějí vaše dítě přijmout do školy. Je důležité ihned se takovému jednání bránit, protože podle práva mají mít všichni stejný přístup ke vzdělávání, práci, bydlení, zdravotní péči nebo ke zboží v obchodě.

Jste obětí diskriminace a chcete se proti ní bránit? Máte starosti a na úřadě vám nepomohli?

Zavolejte nebo napište. Poradíme vám. Naše pomoc je bezplatná.

Pokud víte o někom, koho by tento leták mohl povzbudit, pošlete ho dál. Pokud víte o někom, komu by naše rady mohly pomoci, řekněte mu/jí o nás.

Pomáháme bez rozdílu – už od roku 2000.

ombudsman
veřejný ochránce práv

Veřejný ochránce práv | Údolní 39, 602 Brno

informační linka: +420 542 542 888

telefon (ústředna): +420 542 542 111

e-mail: podatelna@ochrance.cz

www.ochrance.cz

www.facebook.com/verejny.ochrance.prav

www.twitter.com/ochranceprav